

ผลการประชุมคณะกรรมการมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช สมัยสามัญครั้งที่ ๔๕
ระหว่างวันที่ ๒๒- ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๒ ณ กรุงเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

*****

๑. การประชุมอย่างไม่เป็นทางการ มี ๓ เรื่อง ได้แก่

๑.๑ เรื่องมาตรฐานเอกชน (Private Standard) การประชุมดังกล่าวมีจุดประสงค์เพื่อพิจารณาข้อมูลที่ได้รับว่ามีเพียงพอที่จะนำมาจัดทำร่างรายงานการวิเคราะห์หรือไม่ ซึ่งปรากฏว่า ข้อมูลบางส่วนไม่ชัดเจน ต้องการคำอธิบายเพิ่มเติม และบางประเด็นไม่เกี่ยวข้องกับมาตรการสุขอนามัย ฯ ซึ่งอาจนำไปสู่ข้อสรุปที่ผิดพลาดได้ ในการนี้ OIE และ Codex ได้รายงานว่าได้มีการตั้งคณะทำงานศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบของมาตรฐานเอกชนแล้ว และคาดว่าจะมีการสัมมนาเชิงปฏิบัติการระหว่าง ๓ องค์การมาตรฐานระหว่างประเทศของ WTO เพื่อหาแนวทางในการดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ขอให้สมาชิกส่งข้อมูลเพิ่มเติมทั้งในเรื่องผลกระทบของมาตรฐานเอกชน การวิเคราะห์บทบาท และแนวทางดำเนินการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากมาตรฐานเอกชนโดยคณะกรรมการสุขอนามัยฯ ตามเวลาที่กำหนดต่อไป

๑.๒ เรื่องการทบทวนความตกลงสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Review of the SPS Agreement) จีนได้เสนอให้พิจารณากำหนดขอบข่ายและคำนิยามของความตกลง SPS ในมาตราที่ ๘ และภาคผนวก C ในเรื่องการใช้มาตรการ SPS ในการควบคุม ตรวจสอบ และอนุญาต ให้ชัดเจน ซึ่งที่ประชุมได้เสนอให้ Codex IPPC และ OIE หลีกเลี่ยงการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน นอกจากนี้ อินเดีย ได้เสนอให้คณะกรรมการ ฯ พิจารณาในเรื่อง ๑) กรณีที่สมาชิกอ้างอิงมาตรการ SPS ตามมาตรฐานสากล ๒) กรณีที่สมาชิกประสบความสำเร็จในการเจรจาอย่างเท่าเทียมกัน ๓) มาตรการที่สมาชิกใช้ ซึ่งที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอของอินเดียว่าเป็นพื้นฐานที่ดีและเป็นประเด็นสำคัญที่จะนำไปสู่การปฏิบัติตามมาตรการ SPS ได้ดีขึ้นและเป็นการพัฒนาการเปิดตลาดด้วย

๑.๓ เรื่องการปฏิบัติที่พิเศษและแตกต่าง (Special & Differential Treatment - S&D) ที่ประชุมได้มีความเห็นแตกต่างกันที่จะให้แก่ไขภาษาว่าด้วยขั้นตอนการแจ้ง Notification ตามมาตรการ SPS ซึ่งฝ่ายเลขา ฯ ได้ชี้แจงว่า ขั้นตอนดังกล่าวไม่ได้เป็นข้อบังคับใหม่และได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว ฝ่ายเลขาฯ ได้เสนอจะจัดทำให้เป็นภาษาที่ง่ายขึ้นในการทบทวนคราวหน้าโดยอ้างอิงบริบทที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่ สำหรับสาระสำคัญอยู่ที่ขั้นตอนการพิจารณาการให้ตามคำร้องขอของประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งสมาชิกไม่ได้มีความเห็นที่แตกต่างกันนัก จึงขอให้สมาชิกหารือกันและร่วมแบ่งปันข้อมูลในการทบทวนคราวต่อไป เอกสารทบทวนจะได้นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ ฯ ในเดือนตุลาคม ๒๕๕๒ เนื่องจากประเด็นในเรื่องมาตรฐานเอกชน การทบทวนการดำเนินการตามความตกลงมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช การปฏิบัติที่พิเศษและแตกต่าง และการใช้กลไกในการปรึกษาหารือแก้ไขข้อพิพาท ยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจน ซึ่งฝ่ายเลขา ฯ คณะกรรมการมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ยังต้องการข้อคิดเห็นจากประเทศสมาชิกต่าง ๆ เพื่อรวบรวมเสนอต่อที่ประชุมในสมัยต่อไป

๒. การประชุมอย่างเป็นทางการ สรุปได้ดังนี้

๒.๑ ประเด็นปัญหาการค้า

- เม็กซิโกได้ชี้แจงเรื่องโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ H๑N๑ ว่าได้มีการควบคุมอย่างเข้มงวด และปัจจุบันยังไม่ปรากฏหลักฐานการระบาดของไข้หวัดดังกล่าวจากคนไปสู่สัตว์ จึงขอให้ประเทศที่ยังคงใช้มาตรการที่เป็นอุปสรรคทางการค้า ทบทวน ยกเลิกมาตรการห้ามนำเข้าสู่และผลิตภัณฑ์จากเม็กซิโก ทั้งนี้ เม็กซิโกได้ยกเลิกการกล่าวถึงไทยเนื่องจากฝ่ายไทยได้ชี้แจงให้ทราบก่อนหน้านี้แล้วว่า ไทยได้ยกเลิกมาตรการชะลอและตรวจสอบอย่างเข้มงวดการนำเข้าสุกรและซากสุกรจากเม็กซิโกแล้ว

- จีน สาธารณรัฐเกาหลี และ ญี่ปุ่น ได้ยกมาตรการของสหรัฐฯ เรื่องการตรวจสอบการนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารซึ่งมีส่วนผสมของเนื้อ สัตว์ปีก หรือไข่แปรรูปในปริมาณน้อย โดยทั้ง ๓ ประเทศ เห็นว่ามาตรการดังกล่าว ยังไม่มีรายงานปัญหาหรือหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ จึงเห็นควรให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทบทวน กำหนดปริมาณ และ

ยืดหยุ่นเวลาเพื่อให้สมาชิกปรับตัว (ซึ่งสหรัฐฯ ฯ ยังคงตอบว่ามาตรการดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ ในกรณีที่ใบอนุญาตเก่าจะหมดอายุลงในวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ จะต้องขอต่อใบอนุญาตใหม่ สำหรับส่วนผสมไข่แปรรูปที่มีปริมาณน้อย ยังไม่มีผลบังคับใช้ในขณะนี้)

ตามที่สหรัฐฯ ฯ ได้แจ้งประกาศมาตรการผ่านองค์การการค้าโลกตาม Notification G/SPS/N/USA/๑๙๑๓ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒ เรื่องการตรวจสอบการนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารซึ่งมีส่วนผสมของเนื้อสัตว์ปีก หรือไข่แปรรูปในปริมาณน้อย ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ซึ่ง มกอช. ได้เวียนประกาศให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนทราบและขอความเห็นแล้วเป็นจำนวน ๒ ครั้ง ปัจจุบันนี้ มกอช. ยังไม่ได้รับข้อคิดเห็นจากหน่วยงานใด ๆ ซึ่ง มกอช. เห็นว่า มาตรการดังกล่าวน่าจะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะในเรื่องส่วนผสมของไข่แปรรูป ซึ่งยังไม่มีผลบังคับใช้ในขณะนี้เนื่องจากมีประเทศสมาชิกหลายประเทศคัดค้านและขอให้ทบทวน อย่างไรก็ตาม มกอช. เห็นว่าผู้ประกอบการไทยควรจะได้มีการเตรียมการปรับตัวและเสนอข้อคิดเห็นตลอดจนถึงข้อเสนอแนะการกำหนดปริมาณส่วนผสมที่ไทยยอมรับได้เพื่อจะได้เป็นข้อมูลและทำที่ไทยในการเสนอต่อที่ประชุมครั้งต่อไปในวันที่ ๒๘ - ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๒

๒.๒ การใช้กลไกในการปรึกษาหารือ (Ad Hoc Consultations) แก่ผู้เชี่ยวชาญ ที่ประชุมเห็นว่ายังมีปัญหาในเรื่องความไม่ชัดเจนของกลไก จึงขอให้สมาชิกเสนอแนวทางที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ภายในวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เพื่อให้ฝ่ายเลขานุการรวบรวมคำตอบที่เหมาะสมเสนอต่อที่ประชุมในเดือนตุลาคมต่อไป

๓. การหารือทวิภาคีกรอบ มี ๒ ประเทศที่ขอหารือกับไทยดังนี้

๓.๑ ได้หวั่นได้สอบถามไทยเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการประเมินความเสี่ยงของเมล็ดพันธุ์มะละกอนำเข้าจากไต้หวัน โดยแจ้งว่าได้ส่งรายชื่อศัตรูพืชให้แก่กรมวิชาการเกษตรเพิ่มเติมตามที่ขอแล้ว จึงขอให้ไทยช่วยเร่งรัดการพิจารณาด้วย ซึ่งผู้แทน มกอช. ได้รับว่าจะแจ้งให้กรมวิชาการเกษตรทราบต่อไป ในการนี้ มกอช. ได้สอบถามสถานะของการพิจารณาเรื่องมังคุดนำเข้าของไทยด้วย ซึ่งฝ่ายไต้หวันแจ้งว่า ได้ส่งหนังสือถึงสำนักงานเศรษฐกิจและวัฒนธรรมไทเปประจำประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ เพื่อแจ้งให้ไทยชี้แจงเพิ่มเติม ๔ ประเด็น คือ

๓.๑.๑ ขอให้ระบุว่า จะเลือกใช้เกณฑ์มาตรฐานการกำหนดวันในมังคุด (VHT) ส่งไปไต้หวันอย่างไร

๓.๑.๒ เมื่อปี ๒๕๔๒ ไทยได้เสนอรายงานต่อญี่ปุ่นว่าใช้ความร้อน ๔๕ องศาเซลเซียส ในเวลา ๙๕ นาที จะฆ่า Oriental Fruit Fly ได้หมด แต่ตามรายงานการทดลองของไทยเมื่อปี ๒๕๔๕ ระบุว่าใช้ความร้อนที่ ๔๖ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๕๘ นาที ฆ่าหนอนแมลงวันดังกล่าวได้หมด จึงขอให้ชี้แจงการใช้หลักเกณฑ์ที่ต่างกัน

๓.๑.๓ ขอให้อธิบายความสัมพันธ์ของมังคุดที่ความสุกระดับต่าง ๆ กับอัตราการตายของแมลง

๓.๑.๔ ขอให้แจ้งระยะเวลาผลผลิตออกตลาด ปริมาณผลผลิตที่คาดว่าจะส่งออกและข้อมูลโรงอบไอน้ำของมังคุด

๓.๒ ออสเตรเลียได้ขอหารือเกี่ยวกับมาตรการของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่องการตรวจสอบสารพิษตกค้างจำนวน ๔ กลุ่มในผักและผลไม้สดนำเข้า โดยแจ้งว่าออสเตรเลียมีระบบการตรวจสอบความปลอดภัยอาหารและสารพิษตกค้างอย่างเข้มงวด และประสงค์จะขอทำความเข้าใจความตกลงอย่างเท่าเทียมกันในด้านระบบควบคุมและมาตรฐานความปลอดภัยกับไทย ออสเตรเลียได้สรุปเป็นเอกสารชี้แจงและส่งให้ อัย. ทราบแล้ว และขอส่งสำเนาให้แก่ มกอช. ด้วยอีก ๑ ฉบับ ตามเอกสารแนบ เพื่อช่วยประสานงาน ซึ่งผู้แทน มกอช. ได้รับจะแจ้งให้ อัย. ทราบและขอชื่อผู้ประสานงานของฝ่าย อัย. เพื่อติดต่อโดยตรงกันต่อไป

*****

ที่มา : กลุ่มความตกลงสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชและอื่นๆ
กองนโยบายมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร